

Tárgytematika / Course Description Kisklinikum és szakápolástana

ESNB_EGTM050

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Csányi Attila Ferenc

Félév / Semester: 2024/25/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/2/4

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A klinikai orvostudomány azon ágait érintő elméleti és gyakorlati ismeretek áttekintése, melyek nem tartoznak az alapvető diszciplinák tárgykörébe (szemészet, bőrgyógyászat, fül-orr-gégészet, urológia) A legfontosabb betegségek megismerése után megérthetővé és elsajátíthatóvá válnak a részletes ápolástani ismeretek.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1.hét**
- I. Bőrgyógyászat:** A bőr functionális anatómiája, elemi bőrjelenségek, a bőrbetegségek vizsgálata. Bőrgyógyászati terápiában használt lokális készítmények, bőrgyógyászati kezelési módok és ápolási teendők. Klinikai területi gyakorlat: bőrgyógyászati osztály jellegzetességei, speciális vizsgáló eszközök, eljárások, azok alkalmazása.
- 2.hét**
- Baktériumok okozta bőrbetegségek tünetei és kezelése (acne, furunculus, carbunculus, erysipelas, impetigo, bőr tbc, Lyme kór, syphilis, gonorrhoea és egyéb STD) és a megbetegedések ápolói feladatai. Klinikai területi gyakorlat: baktérium okozta bőrbetegségek vizsgálata, felismerése, kezelése ápolói kompetencián belül.
- 3.hét**
- Vírusok okozta bőrbetegségek tünetei és kezelése: (verruca vulgaris, juvenilis plana, fibromák, herpes zooster és simplex, AIDS) és a megbetegedéseinek ápolói feladatai. Klinikai területi gyakorlat: vírus okozta bőrbetegségben szenvedő beteg ellátása, ápolása.

- 4.hét**
- Gombás bőrbetegségek tünetei és kezelése: fonalas és sarjadzó gombák, tinea, interdigitalis és onychomycosis, angulus infectiosus, paronychia, pityriasis versicolor). Allergiás bőrbetegségek (urticaria, pemphigus, pemphigoid, vasculitisek, kontakt dermatitis, ekzema) és a megbetegedésekkel kapcsolatos ápolói feladatok. Bőrgyógyászati megbetegedések szenvedők speciális betegevezetése, edukációja.
Klinikai területi gyakorlat: gombás és allergiás betegségben szenvedők ápolása, edukációja.
- 5.hét**
- Fekélyek, anyajegyek és a bőr jó- és rosszindulatú daganatai (basalioma, spinalioma, melanoma malignum) és a megbetegedéseinek ápolói feladatai. Krónikus sebellátás, intelligens kötszerek és alkalmazásuk. Klinikai területi gyakorlat: naevus eltávolításához beteg, ill. eszközös előkészítés, asszisztálás. Krónikus sebek ellátása.
- 6.hét**
- II. Szemészet:** a szem functionalis anatómiája. Szembetegyek speciális vizsgálata. Szemészeti osztály speciális felépítése. Az ápolói feladatai szembe cseppentés-, kenőcs behelyezése, szem borogatása, párákötés felhelyezése szem bekötése és pólyázása, kötőhártyaszák kimosása, felszínes idegentest eltávolítása törléssel. Klinikai területi gyakorlat: szemészeti osztályok jellegzetességei. Betegek vizsgálata, szem cseppentése, kenőcsök alkalmazása, borogatás, párákötés felhelyezése, pólya alkalmazása.
- 7.hét**
- A szemhéjak és a könnyszervek betegségei (ectropium, entropium, hordeolum, chalazeon, dacrocystitis, egyéb gyulladós és daganatos megbetegedések). Az ápolói általános és szakápolástani feladatai szemészeti vizsgálatoknál, pre- és postoperatív szemészeti műtéteknél.
Klinikai területi gyakorlat: beteg előkészítése szemészeti beavatkozásokhoz, postoperatív ápolói teendők.
- 8.hét**
- A kötőhártya és a szaruhártya betegségei (akut és chronicus conjunctivitis, trachoma, pterygium, ulcus serpens corneae, a szaruhártya egyéb gyulladós és traumás megbetegedései). Ápolói teendők a gyógyszereléssel kapcsolatban a szemészeti osztályon. Klinikai területi gyakorlat: gyógyszerelés, különböző gyógyszerformák bejuttatása szemészeti osztályon fekvő betegeknél.
- 9.hét**
- A sclera, az uvea, a szemlencse és az ideghártya megbetegedései. A látóideg és a szemüreg betegségei. Glaucoma és cataracta. A szem törési hibái és a kancsalság. (Szemészeti speciális ápolástan.) Szemészeti elektromos, lézeres vizsgálatok ápolói feladatai. A szemgolyót megnyitó-, és szemhéjműtétek-, egynapos sebészet körében ellátható szemészeti beavatkozások szakápolástan (szemhéj-, könnycsövecske-, kötőhártya-, szemizom-, lencse-, ínhártya műtétek).

Klinikai területi gyakorlat: betegek előkészítése elektromos, lézeres szemészeti beavatkozásokhoz. Postoperatív ápolói teendők.

10.hét

III. Fül-orr-gégészet: a fül, orr, és gége functionalis anatómiája. Fül-orr-gégegyógyászati speciális vizsgálatok. Fül-orr-gégészeti speciális diagnosztikus és terápiás beavatkozások ápolói feladata. Klinikai területi gyakorlat: fül-orr-gégészeti osztályok jellegzetességei, tagozódása.

11.hét

Fülbetegsége a külső-, közép- és belsőfülben. Fülbetegségek kezelése és szövődményei. Az ápoló feladatai: fülkenőcs-, csepp-, borogatás-, kötés, orrcsepp-, kenőcs-, borogatás-, száj és toroköblítés, ecsetelés, inhalálás esetén. Váladékok mintavétele.

Klinikai területi gyakorlat: mintavétel fül-orr-gégészeti betegségben szenvedő betegektől. Gyógyszerelési, ápolói teendők elvégzése.

12.hét

Az orrüreg és az orrmellék üregek betegségeinek felismerése és kezelése. Az orr- és garatmandula betegsége. Nyelészavarok és garati eredetű légzőszavarok élettana. A gége normális és kóros működése, gyulladásos és daganatos megbetegedései. Felső légúti idegentest tünetei és kezelése. Fülműtét-, orrműtét-, garatműtét-, gégeműtét-, légcsőmetszésen átesett-, beteg ápolása, gondozása. Csökkent nyelési képességű-, nagyothalló beteg ápolása, gondozás.

Klinikai területi gyakorlat: fül-orr-gégészeti betegek műtėti előkészítése, postoperatív ápolói tevékenységek.

13.hét

IV. Urológia: a vizeletkiválasztó rendszer functionális anatómiája. Urológiai vizsgálóeljárások, vese-, ureter-, hólyag rtg. Veseangiográfia, vesecintigraphia, vesebiopszia, endoscpus eljárások, cystourethrographia, cystometrographia, UH, CT, uroflowmetria, vesefüctió vizsgálatok ápolói teendői.

Klinikai területi gyakorlat: urológiai osztályok felépítése, tagozódása. Urológiai betegségben szenvedő betegek ellátása.

14.hét

Vesekövesség, ureterkövesség, hólyagkövesség. Gyulladások a vizeletelvezető rendszerben. Daganatos megbetegedések a vizeletelvezető rendszerben. Fejlődési rendellenességek. Urológiai speciális ápolástan.

Klinikai területi gyakorlat: vese-, ureter kövességben szenvedő beteg ápolása. Gyulladásos, daganatos betegségben szenvedők ápolása urológiai osztályon.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Évközi számonkérés zárthelyi dolgozatok formájában, a tantárgyi követelmények teljesítésének aláírása ennek eredményessége alapján. Félév végén tesztvizsga, illetve ennek ismétlése vagy szóbeli vizsga. Eredményesség: 60% felett.

Az évközi kötelező kórházi területi gyakorlat teljesítése a kijelölt osztályokon

(Szemészet-, Bőrgyógyászat-, Fül-Orr- Gégészet-, Urológia) a beosztás szerint.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Papadakis – McPhee – Rabow: Korszerű orvosi diagnosztika és terápia (kijelölt fejezetek). Medicina, 2017.

Kornéth Anikó: Kisklinikumi szakápolástan Medicina Kiadó, 2009.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL